

نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان:	۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان:	۱۴۰۰/۰۳/۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		

قلمرو زبانی (۵/۷ نمره)			
۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دیدم توطئه ما دارد <u>می‌ماسد</u> . ب) گفتی <u>سمن</u> داشت اندر کنار ج) جنگ بود این یا شکار آیا / میزبانی بود یا <u>تزوير</u>	۱	
۰/۵	در بیت های زیر، تفاوت معنایی واژه «دستور» را برسی کنید. الف) چه نیکو گفت با جمشید <u>دستور</u> که با نادان نه شیون باد و نه سور ب) تن ز جان و جان زتن مستور نیست لیک کس را دید جان <u>دستور</u> نیست	۲	
۰/۵	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحریر (منصوب/منسوب)	۳	
۰/۵	در هریک از موارد زیر، یک نادرستی املایی بیابید و درست آن را بنویسید. الف) همچنان که می توانست او، اگر می خواست، / کان کمند شصت خم خوبیش بگشاید / و بیاندازد به بالا، ... ب) در کتل و گردنی یک دوجین شکم و روده مراحل مضيق و بلع و هضم و تحلیل را پیموده است.	۴	
۰/۵	در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. آذرم و حیا – خار و بی ارزش – سوت سرمای دی – زهر شمشیر و سنان	۵	
۰/۵	در نوشته زیر، نقش دستوری واژه های مشخص شده را تعیین کنید. «پروانه قوت از عشق آتش خورد و همه جهان، آتش <u>بیند</u> .»	۶	
۰/۵	با توجه به بیت های زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. «گفت: نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم گفت: والی از کجا در خانه خمّار نیست؟ گفت: تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب الف) در بیت اول، فعل «شویم»، استنادی و فعل «نیست»، غیراستنادی است. ب) در بیت دوم، «خوابگاه مردم»، یک ترکیب اضافی و «مردم بدکار» یک ترکیب وصفی است. درست ☐ نادرست ☒	۷	
۰/۵	نوع وابسته را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. الف) متوجه شدم که قدرت <u>قلم نویسنده</u> تا چه حد بوده است. ب) این جا می توان چند <u>حلقه</u> چاه عمیق زد.	۸	
۰/۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. «آن جا در آن بروزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر از شب آیا چه می دید چشمان تار من و تو؟» الف) نوع «واو» در مصراع اول، حرف ربط است یا عطف؟ ب) در مصراع دوم، کدام واژه نقش «نهاد» دارد؟	۹	
۰/۵	در نوشته «فکر کردم اگر پیش تر بروم، به حتم گم می شوم، بر تل خاکی نشستم. حتی اگر من صدایتان نمی کرم، متوجه حضور من نمی شدید.» الف) زمان کدام فعل «مضارع التزامی» است؟ ب) در واژه «صدایتان»، نقش دستوری ضمیر پیوسته «تان» چیست؟	۱۰	
ادامه سوالات در صفحه دوم			

نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳		
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰ مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۱	<p>«هفت خوان را زادسرو مرو، ... / آن هریوہ خوب و پاک‌آیین روایت کرد؛ / خوان هشتم را / من روایت می‌کنم اکنون / من که نامم مات /»</p> <p>(الف) گروه اسمی «آن هریوہ خوب»، چه نوع نقش تبعی دارد؟</p> <p>(ب) نقش دستوری واژه «اکنون» را بنویسید.</p> <p>(ج) واژه «هشتم» کدام یک از انواع وابسته‌های پسین است؟</p> <p>(د) در گروه اسمی «زادسرو مرو»، هسته را مشخص کنید.</p>	۱
۱۲	<p>در کدام گزینه، جمله مرکب دیده می‌شود؟</p> <p>(الف) بی اختیار در را باز کردم و این جوان نمک نشناس را بیرون انداختم.</p> <p>(ب) از خوش مشربی و فضل و کمال او چیزها گفتند و نمرة تلفن او را از من خواستند.</p> <p>(ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خدا حافظی با آقایان رفتد.</p> <p>(د) فوراً مسئله میهمانی و قرار با رفقا را با عیالم در میان گذاشتند.</p>	۰/۵
۱۳	<p>مفهوم نشانه «آن» را در واژه‌های زیر بنویسید.</p> <p>(الف) دیلمان: (ب) خواهان:</p>	۰/۵
(قسمت ادبی ۴ نمره)		
۱۴	<p>نام صاحب هریک از آثار داده شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید.</p> <p>(الف) غزلواره‌ها (شکسپیر / پابلو نروودا) (ب) سانتاماریا (مهرداد اوستا / سید مهدی شجاعی)</p>	۰/۵
۱۵	<p>از بین آثار زیر، به ترتیب یک اثر از اخوان ثالث و یک اثر از سلمان هراتی بیابید.</p> <p>از پاریز تا پاریس - دری به خانه خورشید - هوا را از من بگیر خنده ات را نه - در حیاط کوچک پاییز در زندان</p>	۰/۵
۱۶	<p>در هریک از موارد زیر، با توجه به بخش‌های مشخص شده، کدام آرایه ادبی دیده می‌شود؟</p> <p>(الف) فراش باد صبا را گفته تا <u>فرش زمردین</u> بگسترد و دایه ابر بهاری را گفته تا بنا نبات بپرورد. (ب) در دفتر زمانه <u>فند نامش از قلم</u> هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت. (ج) نهادند بر دشت هیزم دو کوه (د) تا باز کند به روی عالم <u>جبانی نظاره شده هم گروه</u> <u>دیباچه خاطرات شیرین</u></p>	۱
۱۷	<p>با توجه به منطق الطیّر عطار، هر یک از پرندگان زیر، نماد چه کسانی هستند؟</p> <p>(الف) ببل: (ب) هدهد:</p>	۰/۵
۱۸	<p>در هریک از موارد زیر، آرایه درست را از کمانک مقابل آن، انتخاب کنید.</p> <p>(الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش ببل را به گفتار آورد (اسلوب معادله / حسن تعلیل) (ب) یکی تازی‌ای برنشتته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه (تناقض / اغراق) (ج) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نیاش نهادند . (تشخیص / تضمین) (د) همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش (جناس همسان / تشبيه)</p>	۱
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

نام و نام خانوادگی:	رشته: ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳		
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۹	<p>با توجه به سروده «آن گاه که پاهایم می روند و بازمی گردند/ نان را، هوا را، روشنی را، بهار را، از من بگیر / اما خنده ات را هرگز / تا چشم از دنیا نبیندم»</p> <p>الف) یک نمونه آرایه تضاد بیابید.</p> <p>ب) مفهوم کنایه «چشم از دنیا نبیندم»، چیست؟</p>	۰/۵

قلمرو فکری (۸/۵ نمره)

۲۰ معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

الف	سینه خواهم شرحه از فراق	۰/۵
ب	امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند، معمولاً از سوء‌هاظمه می‌میرند.	۰/۵
ج	که هر چند فرزند هست ارجمند دل شاه از اندیشه یابد گزند	۰/۵
د	طفره می‌رفتید ولی اصرارهای من، عاقبت شما را متلاعده کرد.	۰/۵
هـ	چون بُود کاقلیم ما را شاه نیست بیش از این بی شاه بودن راه نیست	۰/۷۵
و	این بدبهخت‌ها سال آزار یک بار برایشان چنین پایی می‌افتد و شکم‌ها را مدتی است صابون زده‌اند که کباب بخورند.	۰/۷۵
ز	آیا چیزی در مخيله آدمی می‌گنجد که بتواند آن را بنگارد / اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟	۰/۵

به پرسش‌های مربوط به درک مطلب پاسخ دهید.

۲۱	<p>در نوشته زیر، منظور از «به طریق انبساط»، چیست؟</p> <p>«یکی از باران به طریق انبساط گفت: از این بستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»</p>	۰/۵
۲۲	<p>با توجه به شعر «دماؤنده»، منظور از بخش‌های مشخص شده در بیت‌های زیر چیست؟</p> <p>«پنهان مکن آتش درون را زین سوخته‌جان شنو یکی پند سوزد جانت به جانت سوگند»</p> <p>گر آتش دل نهفته داری</p>	۰/۵
۲۳	<p>از مقایسه سروده سهراب سپهری با نوشته زیر، چه مفهوم مشترکی در بافت می‌شود؟</p> <p>* «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلسته سرو / من نمازم را پی تکبیرالاحرام علف می‌خوانم /»</p> <p>* «در کویر خدا حضور دارد ... و حتی درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد..»</p>	۰/۵
۲۴	<p>در بیت زیر، منظور از «نسیم سحرخیز» و «باغ» چیست؟</p> <p>«با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپرديم در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو»</p>	۰/۵
۲۵	<p>بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد؟</p> <p>«چو بخشايش پاک یزدان بود دم آتش و آب یکسان بود»</p>	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه چهارم

سوالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
نام و نام خانوادگی :	رشته : ریاضی-فیزیک و علوم تجربی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره												
۲۶	در سروده زیر، منظور شاعر از «حدیث آشنای نقال» چیست؟ «مرد نقال – آن صدایش گرم، نایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / و دمش چونان حدیث آشنایش گرم - / راه می رفت و سخن می گفت»	۰/۵												
۲۷	در نوشته زیر، منظور نویسنده از مثل «چند مرد حلاجی» چیست؟ «مصطفی جان، می خواهم امروز نشان بدھی چند مرد حلاجی و از زیر سنگ هم شده یک غاز برای ما پیدا کنم.»	۰/۵												
۲۸	با توجه به سروده زیر، یکی از ویژگی های عشق جاودانی را بنویسید. «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: «که تو از آن منی و من از آن تو»، این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند»	۰/۵												
۲۹	باتوجه به هفت وادی عرفانی منطق الطیر، هریک از بیت های ردیف نخست، با کدام بیت در ردیف دوم، یادآور وادی مشترکی است؟ (در ردیف دوم، یک بیت اضافی است)	۰/۵												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>نخست</th> <th>ردیف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>روی ها چون زین بیابان در کنند جمله سر از یک بیابان برکنند</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز</td> <td>۲</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	نخست	ردیف	الف	روی ها چون زین بیابان در کنند جمله سر از یک بیابان برکنند	۱	ب	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	۲	ج			
ردیف	نخست	ردیف												
الف	روی ها چون زین بیابان در کنند جمله سر از یک بیابان برکنند	۱												
ب	دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	۲												
ج														
۲۰	جمع نمره	موافق باشید.												

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	راهنمای تصحیح درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰		
نمره	پاسخ ها		
	ردیف		

توجه: مصححان محترم، خداقوت! لطفا به پاسخ های درست مشابه نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	۱۰۴	الف) به نتیجه می رسد، به ثمر می رسد. ۰/۲۵، ص ۱۳۸ ب) نوعی درخت گل، یاسمن ۰/۰، ص ۱۰۴	۱	الف) به نتیجه می رسد، به ثمر می رسد. ۰/۲۵، ص ۱۳۸ ج) دورویی، ریاکاری، نیرنگ ۰/۰، ص ۱۱۴
۰/۵	۴۷	الف) مشاور و وزیر ۰/۰، ص ۴۷ ب) اجازه، رخصت ۰/۰، ص ۴۷	۲	الف) مشاور و وزیر ۰/۰، ص ۴۸ الف) منسوب ۰/۰، ص ۱۲
۰/۵	۱۹	ب) بهر ۰/۰، ص ۱۹	۳	الف) بیندازد ۰/۰، ص ۱۱۴
۰/۵	۱۳۴	ب) مضخ ۰/۰، ص ۱۳۴	۴	آزم و حیا ۰/۰، ص ۱۰۰
۰/۵	۱۰۱	خوار و بی ارزش ۰/۰، ص ۱۰۱	۵	قوت: مفعول ۰/۰، ص ۶۴
۰/۵	۵۳	آتش: مسنده ۰/۰، ص ۵۳	۶	الف) نادرست ۰/۰، ص ۰
۰/۵	۱۹	ب) درست ۰/۰، ص ۱۹	۷	الف) عطف ۰/۰، ص ۰
۰/۵	۷۳	ب) ممیز ۰/۰، ص ۷۳	۸	الف) بروم ۰/۰، ص ۰
۰/۵	۸۴	ب) چشمان ۰/۰، ص ۸۴	۹	الف) صفت شمارشی (ترتیبی) ۰/۰، ص ۱۱۰
۰/۵	۹۰	ب) مفعول ۰/۰، ص ۹۰	۱۰	الف) بدل ۰/۰، ص ۰
۱	۰/۰	ب) قید ۰/۰، ص ۰	۱۱	ج) آقای مصطفی خیلی معذرت خواستند که بدون خداحافظی با آقایان رفتند، ۰/۰، ص ۱۴۱
۰/۵	۰/۰	ج) صفت شمارشی (ترتیبی) ۰/۰، ص ۰	۱۲	الف) مکان (مکان زندگی مردم دیلم) ۰/۰، ص ۱۵۲
۰/۵	۰/۰	د) زادسرو ۰/۰، ص ۰	۱۳	

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۰/۵	۹۳	الف) شکسپیر ۰/۰، ص ۱۵۵ ب) سید مهدی شجاعی ۰/۰، ص ۹۳	۱۴	
۰/۵	۸۵	در حیاط کوچک پاییز در زندان ۰/۰، ص ۱۱۴	۱۵	
۱	۰/۰	الف) استعاره (باتوجه به کتاب علوم و فنون ۲ اگر <u>مجاز</u> هم نوشته شود صحیح است) ۰/۰، ص ۱۲ ب) کنایه ۰/۰، ص ۹۵ ج) مجاز ۰/۰، ص ۲۷ د) حس آمیزی ۰/۰، ص ۱۰۱	۱۶	
۰/۵	۰/۰	الف) انسان هایی که عاشق حقیقت نیستند و به عشق های دنیوی و ناپایدار دل بسته اند ۰/۰، ص ۱۲۶ ب) پیر و مرشد و راهنمای ۰/۰، ص ۰	۱۷	
۱	۰/۰	الف) اسلوب معادله ۰/۰، ص ۴۸ ب) اغراق ۰/۰، ص ۱۰۳ ج) تشخیص ۰/۰، ص ۶۲ د) تشبیه ۰/۰، ص ۱۰۹	۱۸	
۰/۵	۰/۰	الف) می روند و بازمی گردند ۰/۰، ص ۱۵۱ ب) نمیرم (تازمانی که زنده ام) ۰/۰، ص ۰	۱۹	

قلمرو فکری (۵/۵ نمره)

	با درود و خداقوت، همکاران گرامی، لطفا به پاسخ های درست مشابه، نمره اختصاص دهید.	۲۰
۰/۵	الف) دلی می خواهم که از درد جدایی پاره پاره شده باشد. (محرمی می خواهم که سختی جدایی کشیده باشد) ۰/۰، ص ۴۶	
۰/۵	ب) حکومت های بزرگ هم مانند انسان های ثروتمند و پرخور از زیاده خواهی نابود می شوند. ۰/۰، ص ۶۲	
۰/۵	ج) هر چند فرزند عزیز و گرانقدر است، اما بدگمانی به فرزند ۰/۰، دل شاه را آزده خواهد کرد. ۰/۰، ص ۱۰۰	

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

راهنمای تصحیح درس فارسی ۳	رشته : ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	پاسخ ها	نمره
۵	خودداری می کردید /۰ اما اصرارهای من شما را مجاب و راضی کرد. /۰۲۵ ، ص ۸۹	۰/۵
۶	چرا سرزمین ما شاه ندارد، /۰ بیش از این بدون شاه بودن شایسته نیست؛ /۰۲۵ ، ص ۱۲۰	۰/۷۵
۷	این بدبخت ها هر سال طولانی /۰ یک بار برایشان چنین موقعیتی پیش می آید /۰۲۵ و مدتی است انتظار کشیده اند (گرسنگی) کشیده اند، به خود و عده داده اند) که کتاب بخورند. /۰۲۵	۰/۷۵
۸	فکرو خیالی در ذهن انسان نمی گنجد که بتواند آن را بنویسد /۰۲۵ اما روح راستگو و درست کردار من آن را برای تو، ای عشق جاودانی به تصویر نکشیده باشد. /۰۲۵ ، ص ۱۵۵	۰/۵
۹	به شیوهٔ صمیمی و خودمانی، /۰۵ ، ص ۱۳	۰/۵
۱۰	سوخته جان : شاعر (ملک الشعراي بهار)، /۰۲۵ ، آتش : خشم، اعتراض /۰۲۵ ، ص ۳۵ ،	۰/۵
۱۱	همه موجودات در حال تسبیح خداوند هستند. (یسبح لله ما فی السموات و ما فی الارض) /۰۵ ، ص ۷۶	۰/۵
۱۲	نسیم سحر خیز: انقلاب و قیام مردم ، /۰۲۵ ، باغ : وطن، کشور، /۰۲۵ ، ص ۸۵	۰/۵
۱۳	لطف و عنایت حق، انسان را از آسیب ها در امان نگه می دارد. (آتش سوزان مثل آب، سرد می شود) /۰۵ ، ص ۱۰۴	۰/۵
۱۴	داستان های شاهنامه (حمسه ملی ایران)، /۰۵ ، ص ۱۱۴	۰/۵
۱۵	میزان قدرت و توانایی تو چه قدر است. /۰۵ ، ص ۱۳۴	۰/۵
۱۶	یکی از این دو مورد: عشق قدیم را هر چه قدر قدیمی باشد، کهنه و بی ارزش نمی شمارد یا همواره معشوق را جوان می بیند. /۰۵ ، ص ۱۵۵	۰/۵
۱۷	۱- ب ، /۰۲۵ ، ص ۱۲۳ ۲- ج ، /۰۲۵ ، ص ۱۲۷	۰/۵
۱۸	جمع نمره	۲۰

موقف باشید.